



Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

Танцювальні вправи допомагають розвивати координацію, знижувати рівень стресу та покращувати комунікацію.

Крім того, слід враховувати вплив середовища на емоційний розвиток дітей. Простір, у якому вони навчаються, має бути безпечним, комфортним і стимулюючим. Наприклад, використання кольорової терапії може позитивно впливати на емоційний стан: теплі відтінки сприяють заспокоєнню, а яскраві – активізують увагу та мотивацію. Важливу роль відіграє також організація простору, наявність сенсорних зон, де дитина може відпочити або розрядити емоційну напругу.

Формування емоційного інтелекту також тісно пов'язане з розвитком мовлення та навичок соціальної взаємодії. Використання методики комунікативних карток або альтернативних засобів спілкування (наприклад, піктограм або електронних комунікаторів) дозволяє дітям легше виражати свої почуття та потреби. Це особливо важливо для дітей з аутизмом або затримкою мовленнєвого розвитку, які можуть мати труднощі з вербальним самовираженням.

Таким чином, інноваційні підходи до розвитку емоційного інтелекту у дітей з особливими освітніми потребами базуються на поєднанні творчості, технологій, адаптивних методик та безпечного середовища. Комплексне застосування цих методів дозволяє дітям ефективно розвивати навички саморегуляції, покращувати соціальні взаємодії та підвищувати якість життя.

Список використаних джерел:

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків : Віват, 2020. 512 с.
2. Компанець Н.М. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери: Науково-методичний посібник. – Київ, 2023.
3. Скрипник Т. та ін. Розвиток емоційного інтелекту учнів інклюзивних класів: ресурси технології «класний менеджмент». *Освітологія*. 2020. № 9. С. 61-74.

СОРОКА Лариса Миколаївна

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА РИНКУ ПРАЦІ

Сучасний ринок праці характеризується динамічністю та високою конкуренцією, цей факт вимагає від випускників закладів вищої освіти не лише фахових знань, але і розвинених творчих здібностей, які необхідні для побудови успішної кар'єри.

Тому, у XXI столітті креативність стає однією з ключових компетентностей, яка сприяє ефективній адаптації випускників закладів вищої

освіти до змін, генерації інноваційних ідей та вирішенню складних професійних завдань.

Креативність (англ. create – створювати) – це здатність особистості генерувати принципово нові ідеї, пропонувати оригінальні рішення, відхилятися від традиційних схем мислення, спроможність розв’язувати задачі, які існують у середині статичних систем [1].

А. Маслоу схиляється до думки, що креативність – це свобода, спонтанність, самоприйняття та інші риси, які дозволяють особистості найбільш повно реалізувати свій потенціал [2, с. 122].

В енциклопедії освіти подається наступне визначення креативності: «креативність – це творчий дух, творчий потенціал індивіда, його творчі здібності, що виявляються не тільки в оригінальних продуктах діяльності, а й у мисленні, почуттях, спілкуванні з іншими людьми» [3, с. 432].

Безперечно, сьогодні креативність відіграє значну роль при працевлаштуванні випускників закладів вищої освіти тому, що ринок праці в останні часи зазнав суттєвих змін. На сучасному ринку праці, де багато фахівців мають схожі навички, креативність дозволяє виділитися та ефективно презентувати себе на ринку праці. Створення креативного резюме, портфолію та презентацій дозволяє привернути увагу роботодавців та продемонструвати свої творчі здібності. У сучасних умовах господарювання здатність до нестандартного мислення та генерації оригінальних ідей робить випускника більш привабливим для роботодавців.

В умовах сьогодення більшість рутинних завдань автоматизуються, тому роботодавці шукають працівників, які здатні виконувати нестандартні завдання, генерувати нові ідеї та вирішувати складні задачі. Технології постійно розвиваються, через це фахівці повинні бути готові до постійного навчання та адаптації до нових вимог. Креативність допомагає швидко освоювати нові технології та знаходити нестандартні способи їх застосування.

Роботодавці цінують працівників, які можуть не лише виконувати поточні завдання, але й пропонувати нові ідеї та впроваджувати інновації. Креативність сприяє створенню нових продуктів, послуг та процесів, що є в умовах ринкової економіки ключовим фактором успіху для сучасних компаній.

Ринок праці стає все більш глобальним, тому випускники закладів вищої освіти повинні бути готові до конкуренції з фахівцями з інших країн світу. Відомо, що креативність формує комунікативні навички та здатність до співпраці у сучасному середовищі [4].

Креативність також сприяє розвитку підприємницьких навичок, що дозволяє випускникам закладів вищої освіти створювати власні проєкти та стартапи [5].

У свою чергу, креативність розвиває лідерські якості, що дозволяє випускникам закладів вищої освіти успішно керувати як проєктами, так і командами [4].

Сьогодні креативність дозволяє людям конкурувати з штучним інтелектом, який поки що не може повністю замінити творче мислення.

Творчі здібності допомагають фахівцям будувати успішну кар'єру в різних галузях, включаючи ІТ-сферу, маркетинг, дизайн, мистецтво, науку та освіту й інші.

Наприклад, в ІТ-сфері креативність є ключовим фактором успіху. Розробка нових програмних продуктів, створення інноваційних технологій та вирішення складних технічних завдань вимагають високого рівня креативності [6, с. 152].

У сфері маркетингу креативність є необхідною для створення ефективних рекламних кампаній, розробки нових маркетингових стратегій та привернення уваги споживачів.

У сфері дизайну та мистецтва креативність є основою професійної діяльності. Створення оригінальних творів мистецтва, розробка інноваційних дизайнерських рішень та втілення творчих ідей у життя вимагають креативних підходів.

У галузі науки та освіти креативність сприяє розробці інновацій, впровадженню інноваційних методів навчання та вирішенню складних наукових проблем сучасності.

Отже, креативність є важливим фактором успішної кар'єри у будь-якій сфері діяльності.

У той же час, креативність дозволяє самовиражатися та реалізовувати індивіду свій творчий потенціал. Цей факт, в свою чергу, сприяє розвитку особистості та підвищенню рівня задоволення від роботи.

Таким чином, креативність є важливим фактором конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти на сучасному ринку праці. Тому креативність має бути не просто бажаною, а необхідною компетентністю для випускників закладів освіти, які прагнуть до успішної кар'єри в умовах сьогодення.

Отже, розвиток креативності у здобувачів вищої освіти має стати пріоритетним завданням закладів вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Креативність – головна здібність людини в 21 столітті. URL: <https://creativecountry.org/creativity21/> (дата звернення: 03.03.2025).
2. Павленко В. В. Креативність: сутнісна характеристика поняття. *Креативна педагогіка*. Житомир, 2016. Вип. 11. С. 120-131.
3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; голов. ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Ровеньська В.В., Смирнова І.І., Латишева О.В. Роль комунікацій в формуванні креативного середовища для успішної реалізації проєктів в контексті «Perfomance manadgment». *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск

49. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2281> (дата звернення: 05.03.2025).

5. Підприємницька освіта в креативних індустріях України: аналітичний звіт. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/creative_education_-_final_report_-_ukr_1_0.pdf (дата звернення: 10.03.2025).

6. Задорожнюк Н. Креативність як підґрунтя для розвитку підприємництва (на прикладі IT-сфери України). *European Journal of Economics and Management*. 2019. №5. С. 148-153. URL: https://eujem.cz/wp-content/uploads/2019/eujem_2019_5_1/20.pdf (дата звернення: 17.03.2025).

СТРЕЛЬНИКОВА Олена Олександрівна

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ

Вступ. Креативне мислення є однією з найважливіших компетенцій сучасного студента, оскільки воно сприяє глибшому розумінню навчального матеріалу та формуванню навичок нестандартного підходу до вирішення задач. У процесі вивчення вищої математики креативність відіграє ключову роль, адже студенти стикаються з абстрактними поняттями, складними теоретичними конструкціями та методами, що виходять за межі традиційної логіки. Саме математичний аналіз, теорія потенціалу, комплексні функції та диференціальні рівняння містять численні можливості для розвитку креативного підходу до мислення. Покращені навички розв'язання математичних задач сприятимуть академічному успіху, допомагаючи студентам досягати високих результатів у різних предметах і проєктах. Важливим аспектом формування креативності є здатність розглядати математичні проблеми з різних точок зору та використовувати альтернативні підходи до їх розв'язання. Це дозволяє студентам не лише освоїти конкретні математичні техніки, а й виробити власний стиль мислення, що буде корисним у подальшій професійній діяльності. Розвиток навичок розв'язання проблем з вищої математики через творчість готує студентів до вирішення складних проблем у реальних ситуаціях.

У цій роботі розглянуто кілька прикладів з вищої математики, які можуть сприяти розвитку креативного мислення студентів. Зокрема, аналізується значення виходу за межі традиційного математичного апарату на прикладі уявної одиниці, а також застосування різних підходів до визначення гіперсингулярних інтегралів, що демонструє принцип багатовимірного погляду на математичні об'єкти. Крім того, аналізується поведінка деяких табличних інтегралів, які, на перший погляд, обчислюються за різними формулами, але можуть набувати однакових значень за певних умов. Усе це дає змогу студентам

САВЧУК Олена Петрівна Професійна підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (трудове навчання та технології)	377
СЕВЕРИНЮК Тетяна Олександрівна Застосування методу мозкового штурму як чинника розвитку креативності здобувачів вищого навчального закладу	382
СИЧОВА Тетяна Олександрівна Шляхи збільшення креативності при викладанні вищої математики	386
СКОРОМНА Маріанна Володимирівна Основи креативного мислення учнів	389
СМЕТАНКІНА Наталя Володимирівна Розвиток креативних навичок у студентів технічного університету	393
СОКАЛЬ Марія Анатоліївна Проєктування креативного навчання в дизайні уроків мови і літератури в початковій школі	395
СОКОЛОВА Ганна Борисівна Інноваційні підходи до формування емоційного інтелекту у дітей з особливими освітніми потребами: роль творчості в педагогічній діяльності	397
СОРОКА Лариса Миколаївна Креативність як фактор конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти на ринку праці	400
СТРЕЛЬНИКОВА Олена Олександрівна Розвиток креативного мислення студентів у процесі вивчення вищої математики	402
СУРІЛОВА Анастасія Олегівна Креативний підхід до вирішення правових колізій у Міжнародному морському праві	408
ТЕРЛЕЦЬКА Наталія Миколаївна Розвиток креативності як складової професійної діяльності вихователів	412
ТІТАРЕНКО Світлана Анатоліївна Психолого-педагогічні умови формування креативного потенціалу особистості	417
ТРУБИЦИНА Ольга Михайлівна Розвиток креативного мислення як ключової компетенції студентів у ЗВО	421
ТРУШЕВИЧ Ганна Богданівна Імідж та репутація лідера в організації: вплив креативного мислення як інструменту формування	425
УЛЬЯНОВА Тетяна Юрївна Роль креативності у вищій освіті	427
УСКОВА Лілія Миколаївна Креативність викладача як стратегія розвитку професіоналізму	431
ФЕДОРЕНКО Андрій Андрійович Педагогічних умов у процесі формування наскрізних умінь у молодших школярів в умовах позашкільних навчальних закладах	434
ФЕДОРЕЦЬ Микола Олександрович Розвиток музично-творчих здібностей молодших школярів як засіб формування їхньої креативності	437